A 2020. június 21-i Gémes városismereti verseny részletes értékelése és helyes megoldásai

A Gémes Természetjáró Egyesület 25. éve rendezi meg városismereti tájékozódási versenyeit. Eddig végig jártuk Budapest összes kerületét, tavaly a Dunapart Lánchíd és Szabadság-híd közti szakaszát, idén pedig a Margit-híd és a Margitsziget volt a versenyterület. Alapvető célunk továbbra is az, hogy a versenyek résztvevői megismerjék a főváros kisebb látnivalóit is, ezért nem is törekszünk a nagyon nehéz pályák kitűzésére. Célunkat remélem elértük, sok olyan, kevésbé ismert nevezetesség volt a területen, amit érdemes volt megtekinteni.

Jubileumi versenyünk bizonyos fokig eltért az eddigi versenyektől. Eredetileg március 29-én rendeztük volna meg, a vírusveszély miatt végül június 21-én sikerült lebonyolítani. A BTSSZ Tájékozódási Verseny Bizottsága úgy döntött, hogy a versenyek számának csökkenése miatt idén nem rendez külön Budapest bajnokságot és Országos középfokú bajnokságot, hanem csak az utóbbit rendezi meg. Ez a verseny eddig csak a Budapest bajnokság része volt, így ez az egy verseny az összesítésbe nem számított volna bele. Kérésünkre a versenybizottság belement abba, hogy ha a totó kérdések helyett néhány tájékozódási feladat is lesz, akkor a versenyt beveszik az országos középfokú bajnokságba. Tudom, hogy ennek a versenynek a tájékozódási feladatai elmaradtak egy hagyományos verseny nehézségétől, éppen ezért külön köszönet illeti Dravecz Ferit, hogy felvette rendezvényünket a középfokú versenynaptárba.

A versenyen 3 kategóriában összesen 22 csapat indult, a versenyzők száma 56 fő volt, rendezők száma 2 fő, az összes résztvevő száma tehát 58 fő volt. A középfokú felnőtt és családi kategóriák mellett lehetőséget biztosítottunk alapfokú csapatok részvételére is, tájékozódási feladatok nélkül. Ezzel a lehetőséggel egy csapat élt, részükre oklevelet adunk.

A verseny szép időben, egy egészen pici esővel, rendben zajlott le. Csak az utolsó befutó kapott a végén egy kis záport a nyakába. Az értékelésnél szokásos módon muszáj volt szigorúnak lennünk és hangsúlyozottan a helyszínen található adatok és írásmódok alapján értékelni a válaszokat, ahogy azt az általános tudnivalókban is leírtuk.

A feladatlapon a kérdésekre adott tökéletes, pontos válaszok 2 pontot értek, kis hibával vagy másként írva, mint ahogy a helyszínen látható volt 1 pontot adtunk. Az összekötős és a kakukktojás feladatok 1-1 pontot értek. A tájékozódási feladatok jó megoldása 2 pont, kis hibával 1 pont volt. Az összes csapat a megadott versenyidőn belül ért célba, így időtúllépésért senkitől nem kellett pontot levonni.

Örömünkre szolgált az a tény, hogy volt egy olyan csapat, aki 100 %-os teljesítményt nyújtott, tehát kellő odafigyeléssel és pontossággal megoldható volt a feladat. Szintén örültünk annak, hogy a tájékozódási feladatoknál a felsőfokú versenyek ellenőreként többször szerepet vállaló egyik versenyzőnek, Mórocz Imrének pontosan ugyanazok az eredmények jöttek ki, mint amire mi gondoltunk. Ez azért megnyugtató érzés egy versenyrendezőnek.

Ezek után lássuk az egyes kérdések megoldásait és a jellegzetes hibákat:

I. Feladatlap

1. Margit-híd pesti hídfő

A Nagy Imre szobor létrehozói és adományozói Mr. Andrew Sarlos, Demján Sándor, Dr. Béla W Fejér Q C. A feladatot szinte mindenki jól oldotta meg, néhányan kihagyták a végéről a QC-t. Az égbekiáltó című alkotást Anna Stein alkotta 1990-ben. Van aki Stein Annát írt és meglepően sokan nem válaszoltak arra a kérdésrészre, hogy „…és mikor?" A Törékeny az élet című verset Temesvári Gergely írta 2019.06.09. napján. Nem is gondoltunk arra, hogy ez ilyen döntő kérdés lesz, sokan nem találták meg a feliratot. Egészen a rakparton, a hajókatasztrófa emlékhelyén volt a falra írva. Itt is többen elfeledkeztek arról a kérdésrészről, hogy „…és mikor?" A szigeti szárnyhidat Zsigmondy Béla tervezte, ez a nagy táblán, középtájon volt olvasható.

2. Margit-híd budai hídfő

A Przemysl emlékműnél a Pro Libertate Alapítvány helyezett el emléktáblát. Sokan leírták az egész szöveget, elég lett volna ennyit írni, de ezt nem vettük hibának. A szobrot a bajtársak 1932-ben emelték. A hídfő északi oldalán a bisztró tetején egy faragott bagoly van. (Ennél részletesebb fajmeghatározást nem kívántunk meg.) Ezek a kérdések szinte hiba nélkül voltak.

3. Centenáriumi emlékmű

A „Vigyázz ha jön a vonat" tábla a BSzKRT tulajdona volt. Ezt mindenki jól tudta. A másik kérdést többen félreértették, nem azt kérdeztük, hogy milyen nyelveken szerepelnek a feliratok, hanem hogy milyen változatokban. A válaszokat a helyszínen szereplő adatok szerint kell megadni. Tehát PAX, МИР, PEACE, PAIX a helyes válasz. Ha a nyelveket is odaírtátok, az nem baj, de a helyszíni adatok hiánya már nem tökéletes válasz.

4. Atlétikai Stadion és Sportuszoda között

Az 1999. évi öttusa világbajnokság tiszteletére érdekes, hogy egy évvel korábban emeltek emlékkövet. A helyszínen található írásmód szerint 22. 06. 1998. a helyes válasz és nem a megszokott dátumformátum.

5. Nemzeti Sportuszoda és környéke

A Sportuszoda 1930. ÁPR.-DEC. között épült a helyszíni adatok szerint. (Egy másik táblán valóban szerepel az, hogy 1930-ban, de a kérdés az volt, hogy mettől meddig.) Nyitott uszodákkal 1937., 1958. években bővült. A képen látható szobrot Palotai 1955 évben készítette. Ezek a válaszok sikeresek voltak.

6. Palatinus strand bejárata

Pekáry István a falfestményt 1937-ben készítette. Az alkotást Ady Endre: A Dál kisasszonyok násza című verse ihlette. (Van aki csak a költőt írta le, van aki hibásan írta le a címet) A festményen 10 ló látható.

7. **Víztorony**

Ennél a kérdésnél történt egy érdekes közjáték. A helyszíni tábla a Víztorony és az azzal egybeépült Szabadtéri Színpad kőkerítésén volt. E szerint a felújítás 1983-1984. években történt. A tábla nem írja, hogy ez a torony vagy a színpad felújítására vonatkozik-e, de nyilván egyként kell kezelni egy ilyen beruházást. Bár a tudnivalókban benne volt, hogy senkit nem kell megkérdezni, gondolom néhányan ezt megtették, mire az ott levő alkalmazott kiírta egy papírra, hogy a felújítás 2013-ban történt. Mint helyszíni adat természetesen ezt is el kellett fogadnunk. Viszont az 1983-84 írásmód nem tökéletes, mert a táblán nem így van írva.

8. **Ferencesrendi kolostorrom**

A helyén épült szállodát 1949-ben bontották le.

9. **Domonkosrendi kolostorrom**

Árpádházi Szent Margit sírja „A XVI. SZ.-IG" volt itt. A helyszíni írásmód csak így helyes. A felújítás építészeti tervezője Roth János DLA – Ybl díjas építészmérnök volt. Aki csak a nevet írta le, az is elfogadható, de csak így, rövid o-val és nem Róth Jánosként.

10. **Premontrei Szent Mihály-kápolna**

Az élet gyöngyei zarándokút innen indul és „Máriacell"-nél csatlakozik a Szent Jakab zarándokútba. (Nem itt.) Van aki egy l-lel írta, az nem pontos.

11. **Halastó (Japánkert)**

Azt hittük, hogy ezt a táblát lesz a legnehezebb megtalálni, eléggé el volt dugva. Zsigmondy Vilmos 118.5 méterről fakasztott artézi vizet. Így írva, tizedesponttal és nem tizedesvesszővel.

12. **Zenélőkút**

Az eredeti kút „Marosvásárhelyt" állt a tábla szerint. A Marosvásárhely, Marosvásárhelyen válaszok nem pontosak.

13. **+1 helyszín**

Szinte mindenki megtalálta az alkotást. Annak ellenére, hogy bármelyik nevet lehetett róla választani, van, hogy azt nem sikerült pontosan leírni. Bazsó Fédort például Fedor-nak vagy Péter-nek írták.

II. Párosítás

Az állatkertnél levő táblákon az élőhelyeket ábrázoló világtérképek szerint:

kisasszonyréce – Észak-Amerika, pézsmaréce – Közép-Dél-Amerika, rétisas – Európa, Ázsia, vörös ásólúd – Európa, Ázsia, Afrika. Nem volt párja Ausztráliának. 1-B, 2-E, 3-C, 4-A

III. Kakukktojás

Dr. Urmánczy Nándor emlékére dombormű készült paddal, a többi alkotás mellszobor volt.

IV. Tájékozódási feladatok

1. Távolságmérés

Az A jelű ponttól 24 méterre a Pézsmaréce táblája található. (Egy kerítéselem 2 méter volt + a 10 centis faoszlop, tehát oszlopközéptől oszlopközépig 2,1 m.) Előre-hátra egy-egy tábla eltérésért 1 pontot adtunk.

2. Körön belüli szobrok

30 méteres körön belül 3 szobor volt: Bihari, Vörösmarty Mihály és Ferenczy Károly. Aki egy negyediket is beírt, annak 1 pontot adtunk, de azok a szobrok már kívül voltak a 30 méteren.

3. Kötelező útvonal

13 lépcsőfokon kellett felfelé menni. (12 = 1 pont)

4. Iránymérés

A Hármashatár-hegyi legnagyobb adótorony 291°-ra volt a kőtől. (Kis nehezítés volt, hogy pont egy fa volt az irányban.) Az értékelés: +- 3 fok = 2 pont (288-294), +-4 – 8 fok = 1 pont (283-287, 295-299)

5. Szobor-poligon

Ez tényleg nehéz feladat volt, de a csapatok fele teljesen azonosan mért velünk. Bár nekünk jóval több időnk volt a pontos kimérésre, mint nektek. A helyes sorrend: Izsó Miklós – Árpádházi Szent Margit – Medgyessy – Beck Ö Fülöp – Strobl Alajos – Kodály. Ez a válasz ért 2 pontot. Nem akartuk azt, hogy ha valakinél már az első mérés nem stimmel, akkor az egész feladat rossz legyen, ezért ha a többi szobor egymáshoz viszonyított iránya jó volt, vagy ha csak az utolsó szobor nem stimmelt, akkor 1 pontot adtunk.

Összefoglalva, remélem mindenki jól érezte magát a versenyünkön és új ismeretekkel gazdagodva tért haza. Ha ez így történt, elértük célunkat, azt, hogy ismerjük meg játékos formában Budapestet. Kevésbé rutinos, új csapataink is remélem jól szórakoztak, ne feledjék, hogy ilyen versenyeken mindig pontosan a helyszíni adatok szerint kell válaszolni.

Köszönjük a Budapesti Természetbarát Sportszövetség támogatását a bajnokság működtetéséhez, a Fővárosi Önkormányzat támogatását a Balaton szeletek vásárlásához, valamint egyesületünk saját kerülete, a Kispesti Önkormányzat támogatását a versenyanyagok másolásához. Köszönet a Margitszigeti Atlétikai Centrumnak a rajt-cél helyszínének biztosításáért.

Köszönöm a közreműködést Szalai László alelnöknek a versenyhelyszín bejárásában, a fotók elkészítésében, valamint az indításban végzett tevékenységéért.

Köszönöm minden résztvevőnek a részvételt, a jó hangulatú, sportszerű versenyzést. Az érmek, oklevelek átadására a szeptember első hétvégéjén rendezendő tájékozódási versenyen kerül sor, aki nem tud eljönni ide, valamelyik későbbi versenyen kapja meg az érmét.

Mindenkinek jó nyaralást és jó egészséget kívánok: Lehoczki Zoltán, a Gémes TE elnöke, főszervező